

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอส

THAI SMEs STANDARD

มอก. เอส 89-2563

เบาะนั่ง

SEAT CUSHIONS

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 97.195

ISBN 978-616-475-706-6

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอส
เบาะนั่ง

มอก. เอส 89-2563

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 3300

ปัจจุบัน ผู้ทำกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และกลุ่มธุรกิจเกิดใหม่ (Startup) มีการทำเบาะนั่ง เพื่อจำหน่ายในประเทศและส่งออกต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกระดับอุตสาหกรรมประเภทนี้ให้มีคุณภาพ สร้างความเชื่อมั่น และเป็นที่ยอมรับ จึงเห็นควรกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส เบาะนั่ง ขึ้น มาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้ จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากผู้ทำและเอกสารต่อไปนี้ เป็นแนวทาง

มอก. 121	วิธีทดสอบสิ่งทอ
เล่ม 3-2552	ความคงทนของสีต่อการซักด้วยสบู่ หรือสบู่และโซดา
เล่ม 5-2552	ความคงทนของสีต่อการซักดู่
เล่ม 21-2552	การเปลี่ยนแปลงขนาดภายหลังการซักและทำให้แห้ง
มผช. 379-2559	เบาะนั่ง

ประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๖๓)

เรื่อง กำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส

เบาะนั่ง

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส เบาะนั่ง ขึ้น

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงออกประกาศกำหนดมาตรฐาน
อุตสาหกรรมเอส เบาะนั่ง มาตรฐานเลขที่ มอก. เอส ๘๘-๒๕๖๓ ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวันชัย พนมชัย)

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอส

เบาะนั่ง

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้ ครอบคลุมถึงเบาะนั่งที่ทำจากผ้าทอใยธรรมชาติ ผ้าทอใยประดิษฐ์ และผ้าทอใยผสม ทั้งที่ทอด้วยมือและทอด้วยเครื่องจักร ประเภทผ้าทอทั้งผืนและประเภทผ้าทอพิเศษผ้าทอ โดยใช้เส้นใยขนุน ใยไหม ใยสังเคราะห์ และฟองน้ำพอลิยูรีเทนหรือฟองน้ำลาเทกซ์

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 เบาะนั่ง (seat cushion) หมายถึง ผลิตภัณฑ์สำหรับใช้รองนั่ง ซึ่งได้จากการนำผ้าทอทั้งผืนหรือเศษผ้าทอที่เย็บต่อกันเป็นผืนผ้า มาออกแบบ ตัดเย็บให้เป็นเบาะนั่งรูปทรงต่าง ๆ เช่น สี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า ทรงกลม โดยภายในบรรจุไส้เบาะนั่งที่ทำจากใยฝ้าย ใยไหม หรือใยสังเคราะห์ เช่น พอลิเอสเทอร์ หรือฟองน้ำพอลิยูรีเทนหรือฟองน้ำลาเทกซ์ ที่มีรูปทรงและขนาดตามต้องการ ไส้เบาะนั่งอาจบรรจุหรือหุ้มปิดด้วยผ้าทอหรือผ้าดิบก่อน อาจเย็บตรึงผ้าเป็นช่วง ๆ เพื่อให้มีลักษณะเป็นลอน กรณีเบาะนั่งที่ถอดผ้าหุ้มชั้นนอกซีกได้ จะเย็บริม 3 ด้าน ด้านที่เหลือติดซิป กระดุม สายผูก หรือเย็บแบบมีลิ้น
- 2.2 ผ้าทอ (woven fabric) หมายถึง ผ้าที่ได้จากเส้นด้าย 2 ชุด คือ เส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งทอขัดสานกันตามลวดลายที่ต้องการ เช่น ผ้าทอลายขัด ผ้าทอลายสอง
- 2.3 เส้นใยธรรมชาติ (natural fibre) หมายถึง เส้นใยที่มาจากพืช เช่น ฝ้าย ลินิน ป่าน กัญชง และเส้นใยที่มาจากสัตว์ เช่น ขนสัตว์ ไหม
- 2.4 เส้นไหมแท้ หมายถึง เส้นใยโปรตีนที่ได้จากตัวหนอนไหม
- 2.5 เส้นใยประดิษฐ์ (man-made fibre) หมายถึง เส้นใยสังเคราะห์ เช่น พอลิเอสเทอร์ ไนลอน อะคริลิกและเส้นใยกึ่งสังเคราะห์ (regenerated fibre) เช่น แอซีเทต วิสโคส (เรยอน)
- 2.6 เส้นใยผสม หมายถึง เส้นใยตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปผสมกัน โดยอาจเป็นเส้นใยธรรมชาติผสมกับเส้นใยธรรมชาติ เส้นใยธรรมชาติผสมกับเส้นใยประดิษฐ์ หรือเส้นใยประดิษฐ์ผสมกับเส้นใยประดิษฐ์ เช่น ฝ้ายผสมกับไหม ฝ้ายผสมกับพอลิเอสเทอร์ วิสโคสผสมกับพอลิเอสเทอร์
- 2.7 ฟองน้ำพอลิยูรีเทน (flexible polyurethane foam) หมายถึง วัสดุที่มีลักษณะเป็นรูพรุน ยืดหยุ่นได้ ทำจากสารประกอบหลักพอลิไฮดรอกซีและพอลิไอโซไซยาเนต

- 2.8 ยางฟองน้ำลาเทกซ์ (latex foam rubber) หมายถึง วัสดุที่มีลักษณะเป็นรูพรุน ยืดหยุ่นได้ ทำจากน้ำยางธรรมชาติ น้ำยางสังเคราะห์ หรือน้ำยางธรรมชาติผสมน้ำยางสังเคราะห์

3. ประเภท

- 3.1 เบาะนั่ง แบ่งตามผ้าทอที่ใช้ทำ ออกเป็น 2 ประเภท คือ
- 3.1.1 ประเภททำจากผ้าทอทั้งผืน
 - 3.1.2 ประเภททำจากเศษผ้าทอ

4. คุณลักษณะที่ต้องการ

- 4.1 ลักษณะทั่วไป
- 4.1.1 ประเภททำจากผ้าทอทั้งผืน
ต้องสะอาด เรียบร้อย มีความหนาเหมาะสมและสม่ำเสมอตลอดทั้งผืน และต้องไม่มีข้อบกพร่องหรือตำหนิที่อาจส่งผลเสียหายต่อการใช้งาน เช่น รอยขาด รอยแยก เป็นรู สีไม่สม่ำเสมอ ต่าง เปราะเปื้อน
 - 4.1.2 ประเภททำจากเศษผ้า
ต้องสะอาด เรียบร้อย มีความหนาเหมาะสมและสม่ำเสมอตลอดทั้งผืน การต่อเศษผ้าต้องเรียบร้อย ประณีต ลวดลายสวยงาม และต้องไม่มีข้อบกพร่องหรือตำหนิที่อาจส่งผลเสียหายต่อการใช้งาน เช่น รอยขาด รอยแยก เป็นรู สีไม่สม่ำเสมอ ต่าง เปราะเปื้อน
การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ
 - 4.2 สิ่งแปลกปลอม (เฉพาะไส้ใยฝ้าย ไส้ใยไหม และไส้ใยสังเคราะห์)
ต้องไม่มีสิ่งแปลกปลอมหรือไม่มีวัสดุที่อาจก่อให้เกิดอันตรายขณะใช้งาน เช่น เข็ม เศษไม้
การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ
 - 4.3 การเย็บ
 - 4.3.1 ต้องเรียบร้อย ประณีต สวยงาม ฝีเข็มสม่ำเสมอทั้งด้านนอกและด้านในของผลิตภัณฑ์ กรณีปลอกเบาะนั่ง ถอดออกได้ ฝีเข็มต้องไม่น้อยกว่า 40 ฝีเข็มต่อความยาว 10 cm และตะเข็บด้านในต้องเย็บพันริมผ้า (พัง) เพื่อป้องกันการหลุดลุ่ย
 - 4.3.2 ริมผ้าต้องเรียบ แน่น ไม่ย้วยหรือไม่หลุดลุ่ย กรณีปลอกเบาะนั่งถอดออกได้ การเย็บซิป กระดุม สายผูก หรือเย็บเข้าลิ้น ต้องเรียบ ตัดแน่น ไม่ย้วยหรือไม่หลุดลุ่ย
 - 4.3.3 การเย็บหุ้มริมผ้าหรือก้น (ถ้ามี) ต้องเรียบร้อย ประณีต ฝีเข็มสม่ำเสมอทั้งด้านนอกและด้านในผลิตภัณฑ์ โดยฝีเข็มต้องไม่น้อยกว่า 32 ฝีเข็มต่อความยาว 10 cm

- 4.3.4 การติดซิป กระดุม หรือวัสดุอื่น (ถ้ามี) ต้องเรียบร้อย แน่น และไม่ย่น กรณีเป็นโลหะต้องไม่มีสนิม ไม่มีขอบคม และไม่มีปลายแหลม

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจและการวัด

- 4.4 การเปลี่ยนแปลงขนาดภายหลังการซักและทำให้แห้ง (เฉพาะปลอกเบาะนั่งถอดออกได้)
ต้องไม่เกิน 5 %

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม มอก. 121 เล่ม 21 โดยใช้เครื่องซักผ้าแบบ ก. เครื่องซักผ้าบรรจุด้านหน้าแบบถังหมุน เลขที่วิธีทดสอบ เทียบเท่าการซักด้วยมือ และทำให้แห้งโดยวิธีถังหมุน ระดับความร้อนปกติ

- 4.5 ความคงทนของสีต่อการซัก (ยกเว้นผ้าสีขาว สีธรรมชาติของเส้นใย และกรณีซักไม่ได้)

ต้องไม่น้อยกว่าเกรย์สเกลระดับ 3 ทั้งการเปลี่ยนสีและการเปื้อนสี

ยกเว้นกรณีย้อมสีธรรมชาติ ต้องไม่น้อยกว่าเกรย์สเกลระดับ 2-3 ทั้งการเปลี่ยนสีและการเปื้อนสี

กรณีที่มีสีขาวหรือสีอ่อนและสีเข้มปนกัน สีเข้มต้องไม่ตกติดสีขาวหรือสีอ่อนให้เห็นอย่างชัดเจน

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม มอก. 121 เล่ม 3 วิธี A (1)

- 4.6 ความคงทนของสีต่อการขัดถู เฉพาะสภาพแห้ง (ยกเว้นผ้าสีขาว ผ้าไหม และสีธรรมชาติของเส้นใย)

ต้องไม่น้อยกว่าเกรย์สเกลระดับ 3 เฉพาะการเปื้อนสี

ยกเว้นกรณีย้อมสีธรรมชาติ ต้องไม่น้อยกว่า เกรย์สเกลระดับ 2-3

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม มอก. 121 เล่ม 5

- 4.7 การใช้งาน

ต้องใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ และไม่มีวัสดุที่อาจก่อให้เกิดอันตรายขณะใช้งาน เช่น เข็ม เศษไม้

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5. การบรรจุ

- 5.1 ให้หุ้มท่อหรือบรรจุเบาะนั่งในบรรจุภัณฑ์เหมาะสมที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างขนส่งและเก็บรักษาได้

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

6. เครื่องหมายและฉลาก

- 6.1 ที่ภาชนะบรรจุหรือวัสดุห่อหุ้มเบาะนั่งทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมาย แจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

- (1) ชื่อผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้ หรือชื่ออื่นที่สื่อความหมายว่าเป็นผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้ เช่น เบาะนั่ง ผ้าฝ้าย เบาะนั่งผ้าไหม เบาะนั่งผ้าใยประดิษฐ์
 - (2) ประเภท
 - (3) วัสดุที่ใช้ทำไส้เบาะนั่ง เช่น ใยสังเคราะห์
 - (4) ขนาด (กว้าง x ยาว) เป็นเซนติเมตร (cm)
 - (5) เดือน ปีที่ทำ
 - (6) ข้อเสนอแนะในการใช้และการดูแลรักษา
 - (7) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำพร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- ในกรณีใช้ภาษาต่างประเทศด้วย ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

7. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- 7.1 รุ่น ในที่นี้ หมายถึง เบาะนั่งประเภทเดียวกัน ทำจากวัสดุอย่างเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- 7.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้ใช้แผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
 - 7.2.1 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก
 - 7.2.1.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน 3 หน่วย
 - 7.2.1.2 ตัวอย่างทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 4.1 ข้อ 4.7 ข้อ 5. และข้อ 6. จึงจะถือว่าเบาะนั่งรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - 7.2.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบสิ่งแปลกปลอม (กรณีใส่ใยฝ้าย ใส่ใยไหม และใส่ใยสังเคราะห์) การเย็บ การเปลี่ยนแปลงขนาดภายหลังการชักและทำให้แห้ง (กรณีปลอกเบาะนั่งถอดออกได้) ความคงทนของสีต่อการซัก (ยกเว้นผ้าสีขาว สีธรรมชาติของเส้นใย และกรณีซักไม่ได้) และความคงทนของสีต่อการขัดถู เฉพาะสภาพแห้ง (ยกเว้นผ้าสีขาว ผ้าไหม และสีธรรมชาติของเส้นใย)
 - 7.2.2.1 ให้ใช้ตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว จากข้อ 7.2.1 จำนวน 2 หน่วย
 - 7.2.2.2 ตัวอย่างทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 4.2 ข้อ 4.3 ข้อ 4.4 ข้อ 4.5 และข้อ 4.6 จึงจะถือว่าเบาะนั่งรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 7.3 เกณฑ์ตัดสิน
ตัวอย่างเบาะนั่งต้องเป็นไปตามข้อ 7.2.1.2 และข้อ 7.2.2.2 ทุกข้อ จึงจะถือว่าเบาะนั่งรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้

8. การทดสอบ

8.1 ทัวไป

ให้ใช้วิธีที่กำหนดในมาตรฐานนี้ หรือวิธีอื่นใดที่ให้ผลเทียบเท่า ในกรณีที่มีข้อโต้แย้ง ให้ใช้วิธีที่กำหนดในมาตรฐานนี้
